

Sygn. akt I NZ 23/22

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Katowicach o sygn. akt XIX Ga 1445/19,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 stycznia 2023 r.

zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 listopada 2022 r., sygn. akt V S 25/21,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 14 listopada 2022 r. w sprawie V S 25/21 Sąd Apelacyjny w Katowicach, na skutek skargi M. J. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Katowicach w sprawie XIX Ga 1445/19, odrzucił skargę.

M. J., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika adwokata A. N., pismem z 30 listopada 2022 r. (data prezentaty Sądu Apelacyjnego w Katowicach) wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 listopada 2022 r., V S 25/21, wnosząc o jego uchylenie, skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przed przystąpieniem do rozpoznania zażalenia wskazać należy, że uzasadnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 listopada 2022 r. oznaczono inną sygnaturą (V S 64/22) niż postanowienie (V S 25/21). Należy przyjąć, że jest to oczywista omyłka pisarska, gdyż z treści uzasadnienia jednoznacznie wynika, że dotyczy ono przedmiotowej sprawy rozpoznanej przez Sąd Apelacyjny w Katowicach postanowieniem z 14 listopada 2022 r., tj. skargi M. J. na przewlekłość postępowania przed Sądem Okręgowym w Katowicach sygn. XIX Ga 1445/19. W konsekwencji błędne oznaczenie sygnatury akt w uzasadnieniu nie wpływa na rozpoznanie wniesionego przez pełnomocnika skarżącego zażalenia.

Postępowanie wywołane skargą wniesioną w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 75, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”) jest jednoinstancyjne. Jak zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z 15 grudnia 2005 r., I KZP 44/05, „[s]tronie nie przysługuje środek odwoławczy od orzeczeń i innych rozstrzygnięć wydanych w toku postępowania prowadzonego na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki” (zob. także: postanowienia Sądu Najwyższego z: 5 czerwca 2005 r., III SO 12/05; 3 października 2005 r., III SO 19/05). W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że procedura rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania nie jest postępowaniem ani pierwszej, ani drugiej instancji, ale *sui generis* postępowaniem sądowym o charakterze nadzorczym (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 21 września 2005 r., I KZP 24/05). Z kolei w mającej moc zasady prawnej uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 23 marca 2006 r., III SPZP 3/05, przyjęto, że: „[n]a postanowienie w przedmiocie przewlekłości postępowania cywilnego zażalenie nie przysługuje”.

Także Trybunał Konstytucyjny uznał jednoinstancyjność postępowania wywołanego skargą na przewlekłość wskazując, że „[p]ostępowanie o stwierdzenie przewlekłości postępowania sądowego ma charakter incydentalny,

stąd ustawodawca ukształtował je jako jednoinstancyjne. Możliwość taką dopuszcza art. 78 Konstytucji” (postanowienie TK z 9 listopada 2005 r., Ts 89/05).

Na powyższe nie ma wpływu zmiana przepisów Kodeksu postępowania cywilnego dokonana ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019, poz. 1469), którego przepisy o postępowaniu zażaleniowym, stosownie do art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, znajdują jedynie posiłkowe („w sprawach nieuregulowanych w ustawie”) i odpowiednie zastosowanie do postępowania toczącego się na skutek skargi na przewlekłość. Zatem jednoinstancyjność postępowania wywołanego skargą na przewlekłość stanowi jego swoistą cechę i wynika z jego szczególnego charakteru – jako postępowania ubocznego – a także ze względów pragmatycznych. Umożliwienie zaskarżenia rozstrzygnięcia wydanego na skutek skargi na przewlekłość postępowania mogłoby bowiem prowadzić do niedopuszczalnego długotrwałego, dwuinstancyjnego rozpoznawania skargi, co zamiast ograniczenia przewlekłości postępowania mogłoby prowadzić do efektu całkowicie odmiennego od zamierzonego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, orzekł jak w sentencji postanowienia.